

بررسی دورگ گیری و تعیین همبستگی بین صفات مورفولوژیک و زینتی در ژنوتیپ های شب بو

آزاده موسوی بزاز، سید حسین نعمتی، علی تهرانی فر، سعید هاتفی

دانشجوی کارشناسی ارشد گروه علوم باغبانی دانشگاه فردوسی مشهد،

اعضاء هیئت علمی گروه علوم باغبانی دانشگاه فردوسی مشهد و

عضو هیئت علمی گروه گیاهپزشکی دانشگاه فردوسی مشهد

به منظور ایجاد و گزینش ارقام جدید شب بو که در صفات مهم زینتی برتری داشته باشند، تلاقی های متقابل و خود گشنی روی ۷ رقم شب بو انجام شد و در سال بعد هیبریدهای حاصل و والدین مورد بررسی قرار گرفتند. همچنین بررسی همبستگی بین صفات مورفولوژیک و بیولوژیک تعداد ۱۹ ژنوتیپ شب بو در کلیه بوته ها و به تفکیک بین بوته های با گل کم پر و پرپر محاسبه گردید. صفات مورد مطالعه عبارت بودند از: ارتفاع بوته، طول اولین گل آذین، تعداد برگ در ساقه اصلی، تعداد گلچه در گل آذین، دوام گل آذین روی بوته، قطر ساقه اصلی، طول دوره رویشی، ارتفاع ساقه اصلی در کلیه بوته ها، تعداد بذر در گرم، تولید بذر و تعداد خورجین در بوته های کم پر. بررسی همبستگی نشان داد که بین صفات ارتفاع بوته و طول گل آذین با صفات تعداد

گلکاری - شفاهی

برگ، تعداد گلچه، قطر ساقه و ارتفاع ساقه همبستگی مثبت و معنی داری وجود دارد. همبستگی مثبت و معنی داری بین تعداد برگ با صفات تعداد گلچه، قطر ساقه، طول مرحله رویشی و نیز ارتفاع ساقه مشاهده شد. از بین ۷ والد فقط والدین IH و Y3 خود سازگار بودند همچنین تلاقی های $F3 \times Rpd$ و $Pride3 \times Bd$ ، $Y3 \times RH$ با موفقیت انجام گردید بیشترین طول گل آذین مربوط به هیبرید $F3 \times Rpd$ بود. از نظر ارتفاع بوته هیبریدها اختلاف معنی داری با هم داشتند و به ترتیب هیبریدهای $Y3 \times RH$ و $Pride3 \times Bd$ دارای بیشترین و کمترین ارتفاع بودند. همچنین در غالب صفات تفاوت معنی داری بین نسل حاصل از خود گشنی با والدین شان مشاهده نگردید.